Αποχαιρετώντας έναν σπουδαίο ποιητή και άνθρωπο

Όταν το 2009 ο Δημήτρης Αρμάος έβγαλε στο Ύψιλον τις «Βίαιες εντυπώσεις», εξεπλάγην. Τέτοια ήταν η πίστη μου στην ακράδαντη αναβλητικότητα ή την ανυποχώρητη τελειοθηρία, αν το προτιμάτε, του ποιητή. Την πίστη μου αυτή την έβλεπα άλλωστε να ανανεώνεται κάθε φορά που άκουγα τους δισταγμούς του. Ακόμη και τις ρητές διαβεβαιώσεις του ότι το πράγμα βαίνει καλώς και ότι η έκδοση επίκειται, είχα μάθει να τις παίρνω για ξεγλίστρημα απ' τις πιέσεις των γνωστών, κάτι σαν φιλική στάχτη στα μάτια.

Ήμουν όμως έκπληκτος και για έναν άλλον λόγο. Τον Αρμάο οι φίλοι του τον είχαμε για ολιγογράφο. Όσες δυσεύρετες δημοσιεύσεις του είχαμε κατά νου, αυτό μας εδήλωναν. Οι «Βίαιες εντυπώσεις» του, με τις τετρακόσιες σελίδες τους, που αποθησαύριζαν την παραγωγή τριάντα και πλέον ετών, έρχονταν τώρα πανηγυρικά να μας διαψεύσουν.

Τον κριτικό μελετητή, τον ακαταπόνητο φιλόλογο, τον μεταφραστή του Δάντη και του Τζόρτζιο Αγκάμπεν, προ πάντων τον απαράμιλλο μαΐστορα της επιμέλειας των κειμένων και της τυπογραφικής τέχνης (πόσα και πόσα βιβλία δεν πέρασαν από τα χέρια του, πόσα δεν του χρωστάμε όσοι είχαμε την τύχη να φροντίσει δική μας δουλειά...), τον γνώριζαν και τον θαύμαζαν πολλοί. Τον ποιητή, λιγότεροι. Σαν να κρατούσε ο ίδιος κάπως παράμερα αυτή του την πλευρά, στη σκιά. Κι όμως, ο Αρμάος ήταν πάνω απ' όλα αυτό, ποιητής.

Στους στίχους του, έγραφα τότε για τις «Βίαιες εντυπώσεις», «παίζει στα δάχτυλα την παράδοση, είτε είναι επιχώρια είτε εισαγωγής. Τρόπους, τόνους, ρυθμούς, είδη, μορφές, όλο το βαρύ της νόου-χάου το ξέρει απ' την καλή και την ανάποδη. Επιγραμματοποιός, ελεγειογράφος, σατιρικός, τραγουδιστής διαδοχικώς ή εν τω άμα, όλα του είναι προσιτά. Γλωσσικά, ανεβοκατεβαίνει με άνεση τσιρκολάνου ή πειρατή όλο το μακρύ σκοινί της ελληνικής. Στα θέματά του απλώνεται απ' τη μυστική πηγή της ιδιωτικότητας ώς την πιο πολιτική ελευθεροστομία».

Ο Δημήτρης Αρμάος στάθηκε άνθρωπος τρυφερός, συντροφικός, γλυκομίλητος. Νοιαζόταν τους νέους και τους αγκάλιαζε μ' όλη του τη στοργή στα πρώτα τους βήματα. Πρόσφατα είχε αφήσει τη δουλειά του στο σχολείο, είχε παραιτηθεί από καθηγητής για να αφιερωθεί σ' αυτά που αγαπούσε περισσότερο, τα βιβλία. Η αρρώστια τον πρόλαβε.

Όσοι άκουσαν έστω και μια φορά το βροντερό του γέλιο, αυτό το γάργαρο ανάβρυσμα της καλής καρδιάς, δεν θα το ξεχάσουν. Ούτε όσοι το περασμένο φθινόπωρο, στο Ίδρυμα Σινόπουλου, τον έζησαν ν' απαγγέλλει με τον δικό του ασύγκριτο τρόπο τον πολυαγαπημένο του Σολωμό. Είχε γεννηθεί το 1959. Την Κυριακή πέρασε αντίπερα. «Ετούτ' είν' ύστερη νυχτιά»... Ξημερώνοντας η τελευταία μέρα του Μάη.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΡΜΑΟΣ

1959 - 31.5.2015

Τραγουδώ, ριμάρω

ΘΑΝΑΤΕ-λαγωνίκα ομπρός αλύχτα

Πόταμε που ξεχύνεσαι τη νύχτα

Στον αργυρό μου φάρο

Στην ακατήχητη σιωπή στα μέρη

Που ροκανίζεις μέρα-μεσημέρι

Ριμάρω με το Χάρο

Ανάμεσα στα γύψινα εκμαγεία

Που απάδουνε στην κοσμική αρμονία

Απόκριση θα πάρω

Πως είμαι καταμόναχος στην πλάση

Κι α δεν έλαχε γης να με σκεπάσει

Ριμάρω με το Χάρο

Με το γαμψό σου αντάμειψέ με χάδι

Στο χοϊκό σου υγρό προσκεφαλάδι

Να γείρω να σπαρτάρω

Κι ως έχω απ' την ψυχή μου πρώτη δόση

Στα νύχια σου δυο λίμπρες αγκιστρώσει

Ριμάρω με το Χάρο

Στη βουρκοθαλασσιά και στη γαλήνη

Μπεζέρισα καλάρω

Μ' αφήνει η σοροκάδα ή δε μ' αφήνει

Ριμάρω με το Χάρο.

Βίαιες εντυπώσεις, 2009

(α' δημοσίευση 1993)